

BOOTREISJES OVER DE STRAAT VAN GIBRALTAR: VOGELS EN ZOOGDIEREN

BOAT TRIPS ACROSS THE STRAIT OF GIBRALTAR: BIRDS AND MAMMALS

Eén van de extraatjes voor de zeetrekwaarnemer, die op vakantie is in Zuid-Spanje, is een boottochtje van Algeciras (ten westen van Gibraltar) naar het Spaanse Ceuta, op Afrikaanse bodem. In dit verhaal worden enige persoonlijke ervaringen gegeven. In 1984 stak ik op 24 september over naar Ceuta. De overtocht duurt anderhalf uur. Aan zeevogels zag ik enkele tientallen Noordse Pijlstormvogels *Puffinus puffinus mauretanicus*, tientallen Kuhls Pijlstormvogels *Calonectris diomedea*, groepen van twee en vier Middelste Jagers *Stercorarius pomarinus* en drie Kleine Jagers *S. parasiticus*. Van de zes Middelste Jagers waren er vier adult lichte fase, de twee andere waren dat in elke geval niet, maar verdere details werden niet gezien. De Kleine Jagers waren waarschijnlijk eerstejaars vogels. Zes eerstejaars Jan van Genten *Sula bassana* en een Stormvogeltje *Hydrobates pelagicus* completeerden het geheel.

Met zeezoogdieren kun je het de ene keer wat beter treffen dan de andere keer. In september 1984 was het nogal succesvol: honderden Gewone Dolfijnen *Delphinus delphis*, eveneens enkele honderden Tuimelaars *Tursiops truncatus* en acht Orca's *Orcinus orca* (waaronder twee mannetjes) die vlak bij de boot opdoken, stonden borg voor een succesvolle investering. Een groep van enkele tientallen dolfijnen (mogelijk Wit-snuitdolfijnen *Lagenorhynchus albirostris*) liet zich slechts kort en van grote afstand zien.

Op 10 oktober 1988 maakte ik opnieuw de tocht naar Ceuta. Nog voordat Gibraltar gepasseerd was, zaten er al honderden Kuhls Pijlstormvogels op zee. Een aantal exemplaren volgde korte tijd de boot. Ook enkele Gewone Dolfijnen doken naast de boot op. Noordse Pijlen lieten zich weinig zien: slechts een enkel exemplaar werd opgemerkt. Eén alk/zeekoet *Alca torda/Uria aalge* zat ver op zee. Jan van Genten waren met tientallen exemplaren beduidend talrijker (hetgeen waarschijnlijk voor de hele Spaanse zuidkust geldt in deze tijd van het jaar), terwijl het ditmaal voornamelijk (bijna) volwassen vogels betrof. Eén niet nader determineerbare jager vloog ver over zee. Tijdens de terugtocht (vanaf 16.00 u MEWT) werden slechts sporadisch zeevogels gezien. Pas ter hoogte van Gibraltar was het weer raak: waar tijdens de heenreis nog vrijwel uitsluitend Kuhls Pijlstormvogels werden gezien, was het nu één stroom Noordse Pijlen, die richting Gibraltar-Haven vloog. Op het moment van passage zaten er daar minstens 400. Kuhls Pijlstormvogels waren nu veel minder talrijk.

Gewone Dolfijnen, in totaal ongeveer honderd, waren de enige waargenomen zeezoogdieren.

Voor liefhebbers van stormvogeltjes is de oversteek naar Tanger waarschijnlijk beter dan die naar Ceuta. Je volgt dan namelijk een westelijker route (dichter bij de oceaan). Een retourtje Tanger in september 1979 (bij ZW-wind 7 B) leverde bijvoorbeeld honderden Stormvogeltjes op. Ook Wilsons Stormvogeltje *Oceanites oceanicus* behoort daar stellig tot de mogelijkheden.

Summary Two autumn boat trips (24 September 1984 and 10 October 1988) between Algeciras (southern Spain) and Ceuta (Spanish territory on the Moroccan coast) are briefly described. During the first tens of both Balearic and Cory's Shearwater were seen as well as six Pomarine and three Arctic Skuas, six Gannets and a Storm Petrel. The second trip showed quite a lot more Gannets (now mainly adults), in the morning

rather more Cory's than Balearic Shearwaters and in the afternoon at least 400 Balearics moving towards the harbour of Gibraltar. Cetaceans were mostly seen during the September trip: hundreds of both Common Dolphin and Bottle-nosed Dolphin, eight Killer Whales and one pod of some dozens of unidentified dolphins (possibly White-beaked). On the October trip only some 100 Common Dolphins were seen.

Guus van Duin, Rode Kruislaan 1043, 1111 ZZ Diemen.